

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. VI. An Elector possit mittere Procuratorem, qui suo nomine eligat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

rum, à Capitulo sponte digressi; paris enim contumacia est, legitime vocatum non venire, & post adventum discedere; intellige, sine necessitate, c. certum, 11, q. 3. & c. 1. de judicijs. Hinc tali casu, abeuntes ex Capitulo, non censentur, nec numerantur inter Capitulares, Pirhing nu. 137. de elect. Si autem remanentes non faciant duas partes, vel majorem partem Capituli, non possunt procedere ad electionem, vel ceptam profectui. Nam sic potius censentur conventum dissolvere; cum ibi sit Capitulum, ubi est major pars; sic Abbas in c. cum nobis, h. t. nu. 10. excipe tamen 1. nisi appropinquet terminus electioni à jure præfixus; 2. nisi sit speciale periculum in mora. 3. nisi aliud habeat consuetudo, vel statutum; Innocentius in cit. c. cum nobis, nu. 6.

§. VI.

An Elector possit mittere Procuratorem, qui suo nomine eligat?

1877. **R**esp. non posse, nisi tria concurrant. 1. nisi sit absens, & aliàs vocandus esset; 2. nisi justò impedimentò ipse venire non possit, de quo etiam juratus, si exigatur, fidem faciat; 3. nisi uni de Collegio, non autem extraneo, vices suas committat, c. quia propter, 42. §. illud autem, de electione, ibi: illud autem penitus interdicitur, ne quis in electionis negotio procuratorem constituat, nisi sit absens in eo loco, de quo debeat advocari, justòque impedimento detentus venire non possit: super quo, si opus fuerit, fidem faciat juramentò: & tunc, si voluerit, uni committat, de ipso collegio, vicem suam. Excipe, nisi obstet proprium Ecclesiæ statutum, juramentò Capitularium confirmatum, quo contrarium sit decretum; tunc enim etiam tribus illis concurrentibus non potest mittere Procuratorem. Quæ autem in dato casu censeantur justæ causæ impedimenti, definiendū est arbitrio viri prudentis; cujusmodi sunt infirmitas gravis, vel metus ob capitales inimicitias, &c.

1878. Quæres 1. quid dicendum in casu, quo Elector quidem adest, sed ob infirmitatem in loco electionis comparere non potest? Resp. quòd tunc possit constituere Procuratorem ad eligendū loco sui; sic Layman,

Tom. I.

de elect. Prælat. q. 43. Nam ubi justum habet impedimentum, non est privandus usu juris sui, & constat ex c. si quis, 46. h. tit. in 6. ibi: si quis justò impedimentò detentus in electionis negotio nequeat commodè interesse: potest nedum uni (prout dicitur in Concilio generali) sed & pluribus committere vices suas, dum tamen eorum cuilibet det in solidum potestatem; & erit tunc melior conditio occupantis. Si autem ipse malit per se dare suffragium, scrutatores tenentur ipsum accedere, & votum ejus requirere. Tenentur enim inquirere vota presentium; præsens autem est, & censetur, qui propè in hortis est, vel in civitate, vel in continentibus ædificijs, hoc est suburbij adjacentibus, L. præsens, 5. cum seq. ff. de Procarat. Sylvester, V. electio 1. q. 5. dicto. 1.

Quæres 2. an, si quis egrediatur à loco, ex quo vocandus erat ad electionem, ejus Procurator rejici possit? Resp. posse; quia principalis, procuratorem constituens, debet impedimentò detineri in eo loco, à quo debet advocari, & vocandus fuisset, dum ipsius nomine Procurator agit; Greg. Tholosanus de elect. c. 6. nu. 7. & gloss. in c. penult. h. tit. V. detentus, in 6. Hoc tamen videtur intelligendum de tali egressu, ex quo merito præsumi possit, quòd ipse ad locum electionis venire non impediatur. Cæterum principalis in dato casu procuratori suo tenetur dare speciale mandatū faciendi fidem juratam, seu jurandi in animam suam, de justò ipsius impedimento. Nam aliàs, si Capitulo exigente juramentū, jurare non posset, repelleretur, ut non sufficienter instructus, gloss. V. detentus, c. penult. h. t. in 6. hoc tamen juramentum reliqui Electores possunt procuratori remittere, si velint; tum, quia in favorem eorum iuductum est; tum quia in extraneum possunt totum jus eligendi transferre, c. causam, 8. h. t. ubi electio in Abbatissam, facta per Episcopum, in quem Moniales electrices electionem activam contulerant, approbata fuit ab Alexandro III. ergo multò magis possunt unius suffragium extraneo concedere, loco unius ex Capitularibus; Tholosanus cit. c. 6. nu. 8. sed ad hoc requiritur, ut fiat unanimi presentium consensu nullo discrepante, arg. c. cum omnes, de constit. & Tholosanus cit. c. 6. nu. 8.

Quæres 3. an Procurator absentis, &

Fff

impe-

1879.

1880.

impediti Electoris possit esse extraneus? Resp. posse de consensu Capituli, si aliunde sit idoneus, arg. c. *scriptum*, 40. h. tit. ibi: si constituitur, de mutuo convenisse consensu, quod ad electionem Patriarchæ septem admitterentur Præpositi, sive per se ipsos, sive per alios, & duo alij ex parte universitatis pro cæteris conventualium Ecclesiarum Prælati, totque tunc temporis conventuales Ecclesias habuisse Prælatos, quod cum septem Præpositis, & novem Canonicis, quos quidem Canonicos constat in postulatione præfati Archi-Episcopi convenisse, duplo majorem facerent numerum, quam sexdecim Electores Plebani: tu vice nostra postulationem admittas; & ratio est ex num. 1879. Capitulum tamen ad hoc non tenetur; cum compelli non possit, ut extraneo secreta sua pandat L. *Mercatores*, 4. C. de *commerc. & mercator.* ubi sermo est de quavis universitate, seu Collegio, etiam in alijs actibus gerendis.

1881. Quæres 4. quid dicendum, si nullus de Capitulo vult suscipere officium procuratoris pro absente impedito? Resp. quod nec tunc de necessitate teneatur admittere extraneum, sed solum ex honestate, & æquitate. Nam eo casu sibi absens imputare debet, quod nullum invenire de Capitulo possit, qui velit; gloss. in *ð. illud*, V. *venire*, in c. *quia propter*, 42. h. t. Nam *nemo invitus Procuratoris officium suscipere cogitur*, L. *invitus*, C. de *Procurator.* Et tali casu absens (licet nullus de collegio velit esse procurator ejusdem: nec ipse nolente capitulo extraneum valeat deputare) non poterit aliquatenus per literas exprimere votum suum, quod non est ante scrutinium, sed in ipso scrutinio secreta, & sigillatim tantummodo exprimendum.

1882. Quæres 5. an Elector absens, & legitime impeditus, constituere possit sui loco plures procuratores? Resp. posse, etiam plures in solidum, sic, ut singulis committat in solidum, eligendi potestatem, adeoque unus possit eligere sine altero; quamvis omnes simul non sint admittendi, sed is, qui prævenerit. Si autem simul omnes admitti velint, is admittendus est, quem Capitulum, vel major pars designarit: si Capitulum non consentiat, is præferendus erit, qui prius in literis, seu instrumento procuratorio scriptus est: si verò nullus in

solidum procurator constitutus est, neuter admittendus est, quia possent vota dare diversis, & sic vitare electionem; c. *si quis*, 46. de *elect. in 6.*

1883. Quæres 6. an procurator constitutus possit alium eligere nomine suo? alium nomine principalis? quæstio procedit, si procurator constitutus, sit Capitularis, seu de gremio, & consequenter jure suo habeat votum activum? Resp. non posse, nisi habeat mandatum speciale de certa persona, c. *si quis, de elect. in 6.* ibi: porro eum unus est procurator simpliciter constitutus: *si is unum suo, & alium Domini sui nomine, in scrutinio nominandum duxerit, nihil agit: nisi de certa eligenda persona sibi Dominus dederit speciale mandatum;* tunc enim in illam ejus, & in aliam suo nomine licite poterit consentire, gloss. ibidem, V. *nihil agit.* Cæterum procurator, generaliter constitutus, alteri delegare non potest; secus ille, qui habet mandatum speciale. Nam quando eligitur procurator, cum mandato generali, censetur electa industria personæ, ejusque discretio; secus cum mandato speciali, de certa persona; Tholosanus cit. cap. 6. num. 12. & gloss. in c. *si quis*, cit. V. de *certa*, juncta gloss. marginali, h. t.

1884. Quæres 7. an procurator possit consentire in electionem sub pluribus formis? Resp. quod Procurator cum generali mandato possit compromittere & sub alijs etiam formis, quam scrutinij, consentire; secus, cum mandato speciali. Nam ille est indefinitè constitutus ad eligendū, totumque jus mandantis in eum translatum videtur, arg. c. *Venerabile, in fine de offic. Jud. deleg.* at in mandato speciali sola forma scrutinij intelligitur demandata, gloss. in c. *penult. h. tit. V. de certa.* Potestas autem utriusque Procuratoris, tam generalis, quam specialis, expirat morte mandatis, etiam civili, si ea mors civilis sit talis, ut privetur jure eligendi, tempore electionis faciendæ; ex Clement. *fin. de Procurat.* Tholosanus cit. c. 6. num. 13.

1885. Quæres 8. quid agendum, si nullus Capitularium velit mandatum suscipere; nec Capitulum extraneum admittere? Resp. in dato casu absentem, & impeditum non posse suum suffragium dare per literas; quia suffragia danda sunt non ante, sed in ipso scrutinio, & quidem secreta, ac sigilla-

gillatim, c. quia propter, h. t. & c. si quis, §. ult. eod. in 6. qui autem dat per literas, dat ante scrutinium. Sed not. 1. hoc solum in illis electionibus procedere, in quibus forma scrutinij præscripta est in cit. c. quia propter; & accuratè servari præcipitur: non autem in alijs. Hinc in electionibus Regularium, quæ fiunt per schedulas ob signatas, in urnam projectas, potest absens, vel infirmitate detentus, suum suffragium ita scriptum ad Capitulum mittere; Layman in c. penult. de elect. in 6. nu. 3. Not. 2. non procedere, si, quod nemo Capitularium velit subire munus Procuratoris, fieret ex fraude, vel conjuratione. Tunc enim locum habet querela contemptus; Tholosanus cit. c. 6. num. 9. Nam omnis fraus ab electione procul abesse debet, c. cum dilectus, de elect. Si autem Procurator constitutus, ex aliquo improvviso casu ad diem electioni constitutum adesse non possit, terminus non ideo est protogandus; quia sufficit, absentes semel legitimè vocatos esse, licet non velint, aut possint adesse; sic Tholosanus cit. & deduci potest ex dictis.

ARTICULUS V.

De formâ electionis.

1886. **U**T electiones ritè fiant, quædam solennitates jure canonico præscriptæ sunt, servandæ tum ante, tum in ipso actu electionis. Ex his quædam sunt præparatoriæ electionis, quæ, ubi consuetudine receptæ sunt, servari debent; omissæ tamen electionem non vitiant; & ideo pertinent ad electionis formam solum accidentalem. Hæ autem sunt 1. ut in die electionis celebretur Missa de Spiritu S. & Electores sacrâm Synaxin sumant; 2. ante horam electionis celebrandæ campana pulsetur ad Capitulum congregandum, ut dicitur c. in causis, 30. h. t. 3. ut ante tractatum electionis invocetur Spiritus S. recitato hymno: Veni S. Spiritus; 4. ut ab aliquo fiat protestatio nomine totius Capituli, quod noli ullum admittere ad electionem, vel ejus suffragium valet, cui non competit de jure jus eligendi; 5. quod omnes absolvantur à censuris ad effectum electionis canonicæ tantum, si adsit aliquis habens talem potestatem; 6. quandoque solet etiam præmitti tractatus, in quo plu-

Tom. I.

res in Capitulo proponuntur, qui digni videntur ad Prælatum, ut dicitur c. quod sicut, 28. h. t. V. Layman; de elect. Prælat. q. 71.

1887. Aliæ porro solennitates sunt substantiales, quæ per se, ac necessariò requiruntur ad electionem Prælati in Ecclesia viduata, præsertim per scrutinium. Tres enim modi sunt eligendi, nimirum, per inspirationem; scrutinium, & compromissum. Per inspirationem fit, cum Electores nulla præcedente consultatione, quasi divini Spiritus impulsu excitati, simul omnes in unum repente consentiunt, ac simul eundem eligunt. Per scrutinium fit, cum præsentibus omnibus, qui debent, volunt, ac possunt commodè interesse, tres de Collegio fide digni assumuntur, qui secretè, ac singillatim exquirant, & capiant suffragia cunctorum; ut pro ratione excessus in suffragijs juxta Canones quis eligatur: est autem scrutinium idem ac investigatio: per compromissum fit, cum plures idonei viri eliguntur, in quos omninò bene eligendi certo modo facultas & potestas transfunditur. Unde, si intra limites acceptæ facultatis elegerint, id manebit a deo ratum, ut etiam, electione minime secuta, re tamen non integra, potestas sibi demandata revocari jure non possit; c. quia propter, de elect. Quid sit concursus electio, quæ habetur Clem. 1. de jure, §. non eodem, exponit Alexan. ad L. suum, §. hodie, ff. de pactis, distinguens duplicem concordiam. Nam altera dicitur plena, & vera re ipsa; quando omnes consentiunt, ita ut nemo dissideat: altera dicitur fictione juris, quando secundum Canones, & leges in electione alicujus requiritur, & sufficit major pars eligentium. Major pars, quam vis dici possit, quæ majori innititur rationi, c. multis, dist. 17. tamen attenditur quoad numerum, licet sanior quoad zelum Judicium. Et ideo electio, quæ alio modo, quam uno ex prædictis peragitur, irrita censetur; & qui ita elegerunt, pro ea vice potestate eligendi sunt privandi, ut dicitur c. cit. his postis.

§. I.

De electione per scrutinium.

1888. **F**orma eligendi per scrutinium, ex plurium Doctorum sensu continet hos

Fff 2

hos